



**Vejledning om  
pensionsforhold  
på folkeskoleområdet**

**December 1996**



## Indholdsfortegnelse.

|                                                                                                 |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Indledning</b>                                                                            | <b>5</b>  |
| 1.1. Hvem indgår i "den lukkede gruppe" ?                                                       | 5         |
| 1.2. Hvem finansierer pensionsudgiften til den lukkede gruppe?                                  | 6         |
| 1.3. Ansvars- og opgavefordelingen mellem Økonomistyrelsen og de enkelte kommuner               | 7         |
| 1.4. Hvad indeholder denne vejledning ?                                                         | 8         |
| <b>2. Overgang til anden stilling</b>                                                           | <b>9</b>  |
| 2.1. Stillingsskift til ny stilling i "den lukkede gruppe"                                      | 9         |
| 2.2. Stillingsskift med tjenestefrihed fra den hidtidige stilling                               | 10        |
| 2.3. Stillingsskift til kommunal tjenstemandsansættelse                                         | 10        |
| 2.4. Stillingsskift til overenskomstansættelse                                                  | 11        |
| 2.5. Stillingsskift til ansættelsesområde med pension i statsgaranteret pensionskasse           | 12        |
| <b>3. Tjenestefrihed</b>                                                                        | <b>13</b> |
| 3.1. Kombinationsbeskæftigelse                                                                  | 13        |
| 3.2. Organisationsarbejde                                                                       | 14        |
| 3.3. Tjenestefrihed i øvrigt                                                                    | 15        |
| <b>4. Seniorordninger og frivillig fratræden</b>                                                | <b>17</b> |
| 4.1. Overgang til lavere lønnet stilling med bevarelse af pensionsret efter tidligere skalatrin | 17        |
| 4.2. Optjening af fuld pensionsalder ved nedsat tjenestetid                                     | 18        |
| 4.3. Tilkøb af ekstra pensionsalder                                                             | 19        |
| <b>5. Lærere med medlemskab af statsg. pensionskasser</b>                                       | <b>20</b> |
| <b>6. Beregning og anvisning af pension</b>                                                     | <b>21</b> |
| 6.1. Alderspension                                                                              | 21        |
| 6.2. Førtidsalderpension                                                                        | 21        |
| 6.3. Svageligheds- og kvalificeret svagelighedspension                                          | 22        |
| 6.4. Tilskadekomstpension                                                                       | 23        |
| 6.5. Pension af andre utilregnelige årsager                                                     | 24        |
| 6.6. Ægtefællepension                                                                           | 25        |
| 6.7. Børnepension og børnepensionstillæg                                                        | 26        |
| <b>7. Økonomistyrelsen og pensionsområdet</b>                                                   | <b>27</b> |

### Bilag:

Oversigt over de forskellige pensionsskemaer  
Oversigt over den vigtigste lovgivning m.v. på pensionsområdet.

## 1. Indledning

Med ændringerne i tjenestemand- og folkeskolelovgivningen i 1992 og 1993 for såvel den primærkommunale som den amtskommunale folkeskole er kompetencen til at fastsætte løn- og ansættelsesvilkår på folkeskole-området overført til de (amts)kommunale myndigheder for lærere m.v. ansat efter 1. april 1992, jf. Finansministeriets bekendtgørelse af 12. august 1993.

Lærere ansat før 1. april 1992 (uden for Københavns kommune) har pensionsret efter tjenstemandspensionsloven, og staten ved Økonomistyrelsen varetager med undtagelse af de i afsnit 1.2. nævnte forhold beregning, anvisning og finansiering af pensionen til denne gruppe, der i det følgende betegnes som lærere i "den lukkede gruppe."

Formålet med denne vejledning er at beskrive ansvarsfordelingen mellem amtskommunerne, kommunerne og Økonomistyrelsen i relation til de forskellige typer pensionsadministrative opgaver for folkeskolelærere i "den lukkede gruppe." I det følgende omfatter betegnelsen "kommuner" såvel primær- som amtskommuner.

Tvivlsspørgsmål om denne vejledning kan rettes til Økonomistyrelsen, idet det skal bemærkes, at enkeltpersoners pensionskrav afgøres efter tjenstemandspensionslovgivningen.

### 1.1. Hvem indgår i "den lukkede gruppe"?

Folkeskolelærere i "den lukkede gruppe" omfatter følgende personkreds ansat før 1. april 1992 udenfor Københavns kommune. Personkredsen vil i det følgende blive betegnet som "lærere i den lukkede gruppe":

1. Tjenestemænd i den primærkommunale folkeskole
2. Tjenestemænd i den amtskommunale folkeskole
3. Tjenestemandsansatte ungdomsskoleinspektører, viceungdomsskoleinspektører og afdelingsledere samt pædagogiske medhjælpere i ungdomsskolen uden for Københavns kommune og forstandere og heltidsbeskæftigede lærere ved ungdomskostskoler
4. Tjenestemandsansatte forstandere, viceforstandere og lærere ved almen voksenuddannelse uden for Københavns Kommune
5. Tjenestemandsansatte ledere og lærere ved specialundervisningen for voksne uden for Københavns kommune

Tilknytningsforholdet til gruppen kan som udgangspunkt kun bevares ved fortsat ansættelse i eksisterende stilling eller ved stillingsskift til ny

lærerstilling i anden kommune.

Dog kan lærere, der ved ansøgt stillingsskift overgår til en ikke lærerstilling, bevare tilknytningen til den lukkede gruppe, hvis ansættelsen i den nye stilling inden omlægningen i 1992 enten kunne være sket som tjenestemand i folkeskolen eller med en ansættelsesstatus svarende til tjenestemænd i folkeskolen.

Det drejer sig f.eks. om stillinger som (ledende) skoleinspektører, viceskoleinspektører, og afdelingsledere, børnehaveklasseledere, amtscentralledere, amtskolepsykologer, skolekonsulenter, ungdomsskoleinspektører, pædagogisk medhjælp/afdelingsledere i ungdomsskolen eller pædagogisk administrative konsulenter.

For så vidt angår stillinger i den kommunale skoleforvaltning indgår stillinger som skoledirektør og viceskoledirektør, men også stillinger i forvaltningen med andre betegnelser, der oprettes i tilknytning til skoleforvaltningen, fra konsulentstillinger til og med stillinger som chef for en forvaltning af et område, der omfatter børn og unge.

Ligeledes kan ansatte i de i punkt 1 til 5 nævnte stillinger bevare tilknytningsforholdet til den "lukkede gruppe" ved stillingsskift mellem de nævnte stillinger.

Ved overgang til andre stillingstyper end de nævnte eller ved tvivlstilfælde iøvrigt skal spørgsmålet om forbliven i den lukkede gruppe forelægges Økonomistyrelsen.

Tidligere folkeskolelærere, der er afskediget med rådighedsløn og/eller aktuel pension kan ved genansættelse på folkeskoleområdet på ny indtræde som tjenestemænd i "den lukkede gruppe". Sådanne tilfælde forelægges konkret for Økonomistyrelsen.

## **1.2. Hvem finansierer pensionsudgiften til "den lukkede gruppe"?**

Økonomistyrelsen beregner og anviser på kommunernes vegne samtlige pensioner til pensionerede lærere i "den lukkede gruppe" ligesom pensionen til denne gruppe finansieres af staten (§ 36 på finansloven). Der er imidlertid følgende undtagelser fra denne regel:

1. Pension ved arbejdsmangel, sygdom og uegnethed. Disse pensioner finansieres af kommunerne indtil lærerens fyldte 63½ år.
2. Fratrædelse på grund af alder i forbindelse med en frivillig fratrædelsesordning. Pensionsudgiften ved disse fratrædelsesordninger afholdes af kommunerne indtil lærerens fyldte 63 ½ år. Ved indgåelse af aftale om frivillig fratræden skal kommunen betale såvel udgiften



til den ekstra tilkøbte pensionsalder som den fulde pensionsudgift indtil lærerens fyldte 63 ½ år.

Ovennævnte undtagelser behandles som udskudte pensioner i det statslige udbetalingssystem, og det er derfor kommunerne selv, der skal foretage beregning og udbetaling af disse pensioner indtil tjenstemandens fyldte 63 ½ år.

Mange kommuner har imidlertid indgået en aftale med Økonomistyrelsen om, at styrelsen forestår beregning og udbetaling af pensionen mod refusion af pensionsudgiften fra kommunen. Yderligere kommuner, der ønsker en sådan aftale, kan rette henvendelse herom til Økonomistyrelsen. Økonomistyrelsen opkræver p.t. ikke vederlag for sådanne beregninger og udbetalinger på kommunernes vegne.

Den omstændighed, at lærere i "den lukkede gruppe" har pensionsret efter tjenstemandspensionslovgivningen, og at staten har pensionsbyrden, indebærer, at kommunerne kun kan træffe afgørelser og indgå aftaler inden for tjenstemandspensionslovgivningens rammer.

Det betyder:

- At førtidspension, herunder førtidspension i forbindelse med frivillig fratræden, altid beregnes med et førtidspensionsbidrag efter de for statstjenestemænd gældende regler.
- At eventuel individuel omklassificering skal foretages i overensstemmelse med de statslige regler og derfor kun kan gennemføres med pensionsmæssig virkning for lærere under 60 år.
- At eventuelle aftaler på det kommunale forhandlingsområde om indbetaling af pensionsbidrag for løntillæg til en bidragsdefineret pensionsordning vil være uden virkning for vedkommendes tjenstemandspensionsrettigheder.

### **1.3. Ansvarsfordelingen mellem Økonomistyrelsen og de enkelte kommuner.**

De pensionsadministrative opgaver for lærere i den lukkede gruppe varetages i samarbejde mellem Økonomistyrelsen og de enkelte ansættelsesmyndigheder, dvs. de enkelte kommuner.

Hovedprincippet i ansvarsfordelingen er, at pensionsberegningen og den hermed forbundne pensionsanvisning forestås af Økonomistyrelsen, medens kommunerne er ansvarlige for, at pensionsberegningen foretages på baggrund af korrekte data herunder korrekt registreret pensionsalderoptjening. Kommunerne har derfor ansvaret for, at oplysningerne om optjent pensionsalder i PENSAB er korrekte, ligesom kommunerne

er ansvarlige for opbevaring og arkivering af dokumentation for optjent pensionsalder.

#### 1.4. Hvad indeholder denne vejledning?

Kommunernes og Økonomistyrelsens pensionsadministrative opgaver er opdelt på opgaver i relation til henholdsvis:

- ansættelse (stillingsskift)
- ansættelsesforløb og
- fratrædelse (pensionering).

**Ved ansættelsen** (stillingsskift) påhviler det den nye ansættelsesmyndighed, at få overført tidligere optjent pensionsalder m.v. Regler og procedurer i forbindelse hermed er beskrevet i kap. 2.

**Under ansættelsen** skal kommunen sikre, at den løbende pensionsalderoptjening registreres korrekt. Den optjente pensionsalder afhænger af, om der i ansættelsesforløbet indgår perioder med tjenestefrihed, eller om der er indgået aftaler om gradvis tilbagetrækning (seniorordning) eller frivillig fratræden m.v. Regler og procedurer i forbindelse med godkendelse af aftaler, indbetaling af pensionsbidrag m.v. er beskrevet i kap. 3, 4 og 5.

**Ved fratrædelsen** er det kommunens ansvar, at pensionsberegningen foretages på et korrekt grundlag, herunder at der indsendes korrekte og fornødne skemaoplysninger til Økonomistyrelsen. Regler og procedurer i forbindelse hermed er beskrevet i kap. 6.



## 2. Overgang til anden stilling.

Lærere i "den lukkede gruppe" kan bevare deres tilknytning til gruppen ved stillingsskift til en ny lærerstilling i en anden kommune eller ved tjenestefrihed i forbindelse med stillingsskift.

Opsiger en lærer i "den lukkede gruppe" derimod sin stilling for at træde en kommunal tjenstemandsansættelse eller en overenskomstmæssig stilling ophører tilknytningsforholdet til gruppen, og Økonomistyrelsen skal beregne et overførselsbeløb/opsat pension på basis af skemaoplysninger fra kommunen.

De forskellige typer stillingsskift kan sammenfattes i følgende kategorier:

1. Stillingsskift til ny lærerstilling i en anden kommune. Tilknytningen til "den lukkede gruppe" bevares.
2. Stillingsskift til andet ansættelsesområde uden for folkeskolen, men med tjenestefrihed fra hidtidig stilling. Tilknytningen til "den lukkede gruppe" bevares i tjenestefrihedsperioden.
3. Stillingsskift til kommunal tjenstemandsansættelse. Tilknytningen til "den lukkede gruppe" ophører, og Økonomistyrelsen skal beregne et overførselsbeløb til vedkommende kommune.
4. Stillingsskift til overenskomstmæssig ansættelse. Tilknytningen til "den lukkede gruppe" ophører, og Økonomistyrelsen skal beregne en opsat pension.
5. Stillingsskift til ansættelsesområde med pensionsordning i en statsgaranteret pensionskasse. Tilknytningen til "den lukkede gruppe" ophører, og pensionsrelevante sagsakter overføres til den relevante pensionskasse.

Sagsgangen i relation til de forskellige typer stillingsskift er nærmere gennemgået nedenfor.

### 2.1. Stillingsskift til en ny lærerstilling i "den lukkede gruppe".

Når en lærer i "den lukkede gruppe" overgår til en ny lærerstilling i en anden kommune bevares tilknytningen til gruppen. Ved stillingsskiftet overføres ansvaret for lærerens samlede pensionsalderoptjening til den nye ansættelseskommune, som derfor skal sørge for at få pensionsrelevante sagsakter overført, herunder oplysninger om hidtil optjent pensionsalder.

#### **Arbejdsgang ved flytning af pensionsalderansvaret.**

1. Den nye ansættelseskommune anmoder den tidligere ansættelseskommune om at få overført lærerens pensionsrelevante sagsakter, herunder udskrift fra PENSAB om hidtil optjent pensionsalder.
2. Den tidligere ansættelseskommune kontrollerer, at oplysningerne om optjent pensionsalder i PENSAB er korrekte, og oversender attesteret PENSAB-udskrift og sagsakter til den nye ansættelseskommune. Den tidligere ansættelseskommune afmelder samtidig den pågældende i PENSAB (Tilstand 14). (I den udstrækning der er tale om stillingsskift fra kommune til amtskommune eller fra amtskommune til kommune skal den tidligere ansættelseskommune anmode Økonomistyrelsen om at foretage ændringen i PENSAB).
3. Ved modtagelsen af sagsakterne indhenter den nye ansættelseskommune bekræftelse fra den nyansatte lærer på, at de modtagne oplysninger omkring optjent pensionsalder er korrekte. Den nye ansættelseskommune sikrer endvidere, at der foretages en korrekt markering i lønregister af pens. kassekode (30399 i Kommunedata). Herved ajourføres oplysningerne om tilhørsforhold automatisk i PENSAB, under forudsætning af, at tilstand 14 er indrapporteret til PENSAB af den tidligere ansættelseskommune.

#### **2.2. Stillingsskift med tjenestefrihed fra den hidtidige stilling.**

Når en lærer i "den lukkede gruppe" skifter stilling til et andet fagområde kan den pågældende bevare sin tilknytning til "den lukkede gruppe", hvis der bevilliges tjenestefrihed fra den hidtidige stilling.

Beskæftigelsen under tjenestefrihedsperioden kan medregnes i den pågældendes pensionsalder, hvis beskæftigelsen er i ansættelsesmyndighedens interesse, og der indbetales pensionsbidrag til Økonomistyrelsen, jf. vejledningen om fastsættelse af pensionsalderen for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken m.fl.

Ansættes den pågældende i tjenestefrihedsperioden i en overenskomstmæssig stilling, skal der indbetales pensionsbidrag til Økonomistyrelsen og ikke til Lærernes Pension A/S, da den pågældende fortsat tilhører den lukkede gruppe og som sådan har ret til optjening af pensionsalder, jf. § 9, stk. 7 i overenskomsten for lærere i folkeskolen.

Det er den tjenestefrihedsgivende kommune, der er ansvarlig for, at der i tjenestefrihedsperioden indbetales pensionsbidrag til Økonomistyrelsen enten via kommunen selv eller via den midlertidige nye arbejdsgiver i



tjenestefrihedsperioden, jf. beskrivelsen af arbejdsgang i afsnit 3.3.

### 2.3. Stillingsskift til kommunal tjenestemandsansættelse.

Når en lærer i "den lukkede gruppe" opsiger sin stilling og skifter til en kommunal tjenestemandsansættelse ophører tilknytningsforholdet til gruppen, og der skal overføres pensionsalder og overførselsbeløb fra den statslige pensionsordning til den kommunale. Da tilknytningen til "den lukkede gruppe" ophører, afsluttes den pågældende i PENSAB, og sagsakterne arkiveres hos den kommune, hvor den pågældende var ansat som lærer i den lukkede gruppe.

#### **Arbejdsgang ved beregning af overførselsbeløb.**

1. Den nye ansættelseskommune anmoder den tidligere ansættelseskommune om overførsel af overførselsbeløb og statslig optjent pensionsalder, og fremsender i den forbindelse et delvist udfyldt beløbsoverførselsskema (jf. bilag 1.4.).
2. Den tidligere ansættelseskommune udfylder den resterende del af beløbsoverførselsskemaet, og indsender dette til Økonomistyrelsen med anmodning om beregning og anvisning af overførselsbeløbet til den nye ansættelseskommune. Samtidig vedlægges attesteret udskrift fra PENSAB over optjent pensionsalder.
3. Den tidligere ansættelseskommune afmelder den pågældende i lønsystemet og PENSAB (Tilstand 14).
4. Ved modtagelsen af beløbsoverførselsskemaet beregner Økonomistyrelsen overførselsbeløbet, og anviser dette til den nye ansættelseskommune.

### 2.4. Stillingsskift til overenskomstansættelse m.v.

Når en lærer i "den lukkede gruppe" opsiger sin stilling, og skifter til en overenskomstansættelse m.v. ophører tilknytningsforholdet til "den lukkede gruppe." Økonomistyrelsen skal derfor beregne en opsat pension. Da tilknytningen til den lukkede gruppe ophører, afsluttes den pågældende i PENSAB, og sagsakterne arkiveres i den kommune, hvor den pågældende var ansat som lærer i den lukkede gruppe.

**Arbejdsgang ved beregning af opsat pension.**

1. Den tidligere ansættelseskommune indsender pensionsberegningsskema (jf. bilag 1.1.) til Økonomistyrelsen, hvoraf det fremgår, at den pågældende er fratrådt "den lukkede gruppe." Der vedlægges samtidig en attesteret udskrift fra PENSAB over den optjente pensionsalder, som er underskrevet af såvel den pågældende som ansættelseskommunen.
2. Den tidligere ansættelseskommune afmelder den pågældende i det kommunale lønsystem og PENSAB (Tilstand 14).
3. På grundlag af det modtagne pensionsberegningsskema beregner Økonomistyrelsen en opsat pension og orienterer den fratrådte lærer om størrelsen af den opsatte pension, og om muligheden for at vælge en fratrædelsesgodtgørelse. Samtidig registreres den fratrådte lærer i det opsatte pensionsregister.

**2.5. Stillingsskift til ansættelsesområde med pension i statsgaranteret pensionskasse.**

Når en lærer i "den lukkede gruppe" skifter stilling til et ansættelsesområde med pension i en af de statsgaranterede pensionskasser, ophører den pågældendes tilknytning til den lukkede gruppe, når en eventuel bevilliget tjenestefrihedsperiode ophører.

**Arbejdsgang ved flytning af pensionsalderansvar til statsgaranteret pensionskasse.**

1. Pensionskassen anmoder den tidligere ansættelseskommune om at få overført lærerens pensionsrelevante sagsakter, herunder udskrift fra PENSAB om hidtil optjent pensionsalder.
2. Den tidligere ansættelseskommune kontrollerer, at oplysningerne om optjent pensionsalder i PENSAB er korrekte, og oversender attesteret PENSAB-udskrift og sagsakter til pensionskassen. Den tidligere ansættelseskommune anmoder endvidere Økonomistyrelsen om at foretage styrelsesskift i PENSAB.
3. Efter modtagelsen af sagsakter indhenter pensionskassen bekræftelse fra den nyansatte på, at de modtagne oplysninger omkring optjent pensionsalder er korrekte. Pensionskassen sikrer endvidere en korrekt ajourføring af den fremtidige pensionsalderoptjening i PENSAB.



### 3. Tjenestefrihed.

Tjenestefrihed/orlov kan defineres som fravær fra tjenesten i en tidsbegrænset periode med ret til genindtrædelse efter tjenestefrihedsperiodens udløb.

Reglerne for medregning af en eventuel tjenestefrihedsperiode i pensionsalderen fremgår af tjenestemandspensionsloven § 4 stk. 5 samt vejledningen om fastsættelse af pensionsalder for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken m.fl.

Nedenfor gennemgås sagsgangen for de forskellige typer tjenestefrihed, hvor beskæftigelsen i tjenestefrihedsperioden kan medregnes i pensionsalderen, såfremt der indbetales pensionsbidrag til staten.

Gennemgangen er opdelt på følgende typer tjenestefrihed m.v.

- Kombinationsbeskæftigelse
- Tjenestefrihed til organisationsarbejde
- Tjenestefrihed iøvrigt.

For ovennævnte typer tjenestefrihed gælder, at Økonomistyrelsen en gang årligt foretager beregning og opkrævning af pensionsbidrag på baggrund af indhentede oplysninger fra de enkelte kommuner.

#### 3.1. Kombinationsbeskæftigelse.

Kombinationsbeskæftigelse kan medregnes i pensionsalderen, hvis der indbetales pensionsbidrag til Økonomistyrelsen. Pensionsbidraget udgør 15 pct. af den ansattes pensionsgivende løn og beregnes og opkræves af Økonomistyrelsen på baggrund af oplysninger fra de enkelte kommuner.

Der skal dog ikke indbetales pensionsbidrag, *hvis* kombinationsbeskæftigelsen er inden for folkeskolen, staten eller folkekirken, *hvis* lønnen i kombinationsstillingen afholdes af staten, eller *hvis* beskæftigelsen er forbundet med ret til statslig tjenestemandspension.

Konkrete eksempler på kombinationsbeskæftigelse, hvor der ikke skal indbetales pensionsbidrag er:

- kombinationsbeskæftigelse ved amtscentralen for undervisningsmidler
- kombinationsbeskæftigelse ved Danmarks Lærerhøjskole, Danmarks Højskole for legemsøvelser, Institut for Idræt ved Odense Universitet, Dansk Sløjdlærerskole, Sløjdhøjskolen i Esbjerg, Spe-

cialkursus i husholdning ved Århus Universitet samt ved private husholdnings-, håndarbejds-, pædagog- og lærerseminarier.

- kombinationsbeskæftigelse ved almen voksenuddannelse
- kombinationsbeskæftigelse med virksomhed ved kontakt- og informationsordninger vedrørende ungdomsarbejdsløshed m.v.
- kombinationsbeskæftigelse som fagkonsulent i Undervisningsministeriet.
- kombinationsbeskæftigelse ved amtskommunale undervisningsinstitutioner etableret i henhold til lov om specialundervisning for voksne.

**Arbejdsgang ved beregning og indbetaling af pensionsbidrag i forbindelse med kombinationsbeskæftigelse.**

1. Økonomistyrelsen indkalder i løbet af maj måned oplysninger fra samtlige kommuner om de folkeskolelærere, der har haft kombinationsbeskæftigelse i det forløbne skoleår. Indkaldelsen udsendes ultimo maj med svarfrist ultimo juli.
2. Kommunerne indsender de relevante oplysninger om kombinationsbeskæftigelsestimer, lønskalatrin m.v. til Økonomistyrelsen via udfyldelse af skema B12 (jf. bilag 1.6.)
3. Økonomistyrelsen beregner pensionsbidrag på baggrund af de indsendte oplysninger. Opkrævningerne udsendes til kommunerne i løbet af oktober måned.
4. Kommunerne foretager indbetaling via de udsendte indbetalingskort inden for de af Økonomistyrelsen fastsatte frister.

Da tjenestemænd med kombinationsbeskæftigelse får løn som folkeskolelærere for den samlede ansættelse, skal der ikke foretages indrapportering til PENSAB i forbindelse med indbetalingen af pensionsbidrag til Økonomistyrelsen.

### 3.2. Organisationsarbejde.

Tjenestefrihed til organisationsarbejde kan medregnes i pensionsalderen, hvis der i tjenestefrihedsperioden indbetales et pensionsbidrag til Økonomistyrelsen. Pensionsbidraget udgør 15 pct. af den ansattes pensionsgivende løn. Pensionsbidraget beregnes og opkræves af Økonomistyrelsen på baggrund af oplysninger fra de enkelte kommuner. Opkrævningen foretages af Økonomistyrelsen hos de relevante organisationer.

**Arbejdsgangen ved beregning og indbetaling af pensionsbidrag i forbindelse med tjenestefrihed til organisationsarbejde.**

1. Økonomistyrelsen indkalder i løbet af maj måned oplysninger fra kommunerne om de folkeskolelærere der har haft tjenestefrihed til organisationsarbejde i det forløbne skoleår. Indkaldelsen udsendes ultimo maj med svarfrist ultimo juli.
2. Kommunerne indsender de relevante oplysninger om tjenestefrihedstimer, skalatrin, organisationsnavn m.v. til Økonomistyrelsen via udfyldelse af skema B11 (jf. bilag 1.5.)
3. Økonomistyrelsen beregner herefter pensionsbidrag på baggrund af de indsendte oplysninger, og der udsendes opkrævning til organisationerne i løbet af oktober måned.
4. Organisationerne foretager indbetaling via de udsendte indbetalingskort inden for de af Økonomistyrelsen fastsatte tidsfrister.
5. Økonomistyrelsen orienterer kommunerne om de af organisationerne indbetalte pensionsbidrag, samtidig med at Økonomistyrelsen indkalder oplysninger om tjenestefrihed til organisationsarbejde for det efterfølgende skoleår.
6. For de lærere, der har haft tjenestefrihed uden løn til organisationsarbejde, indrapporterer kommunen pensionsalderforhøjelsen til PENSAB.

### 3.3. Ved anmodning om tjenestefrihed iøvrigt.

Tjenestefrihed til andet end kombinationsbeskæftigelse eller organisationsarbejde kan som udgangspunkt kun medregnes i pensionsalderen, hvis der indbetales pensionsbidrag til Økonomistyrelsen. Dog kan beskæftigelse i en evt. tjenestefrihedsperiode medregnes i pensionsalderen uden indbetaling af pensionsbidrag, hvis stillingen i tjenestefrihedsperioden er forbundet med ret til statslig tjenestemandspension eller hvis lønnen i stillingen fuldt ud afholdes af staten.

Er medregningen i pensionsalderen forbundet med indbetaling af pensionsbidrag, indbetaler den tjenestefrihedsgivende kommune selv pensionsbidraget eller foranstalter, at bidraget opkræves hos den nye arbejdsgiver.

Det skal understreges, at der ikke skal indbetales pensionsbidrag til Lærernes Pension A/S for folkeskolelærere i "den lukkede gruppe", som har fået bevilliget tjenestefrihed for at tiltræde en overenskomstmæssig stilling.



Pensionsbidraget skal derimod indbetales til Økonomistyrelsen enten via den nye arbejdsgiver eller via den tjenestefrihedsgivende kommune, jf. afsnit 2.2

Såfremt bidraget skal opkræves hos kommunen, indrapporterer kommunen oplysningerne om tjenestefrihed i forbindelse med de øvrige indrapporteringer om tjenestefrihed, og arbejdsgangen vil derfor være den samme som ved tjenestefrihed til kombinationsbeskæftigelse men med anvendelse af skemaet vedr. tjenestefrihed i øvrigt, jf. bilag 1.7.

Skal pensionsbidraget opkræves hos den nye arbejdsgiver orienterer kommunen Økonomistyrelsen herom, hvorefter Økonomistyrelsen vil sørge for opkrævningen af pensionsbidraget hos den nye arbejdsgiver.

**Arbejdsgang ved opkrævning af pensionsbidrag hos den nye arbejdsgiver.**

- 1. Kommunen godkender, at en eventuel tjenestefrihedsperiode medregnes i pensionsalderen.*
- 2. Kommunen orienterer Økonomistyrelsen om godkendelsen, herunder antal tjenestefrihedstimer pr. måned, lønskalatrin i kommunen samt navn og adresse på den nye arbejdsgiver.*
- 3. Økonomistyrelsen beregner pensionsbidraget og opkræver dette hos den nye arbejdsgiver.*
- 4. Økonomistyrelsen orienterer kommunen når opkrævning af pensionsbidrag påbegyndes, med henblik på kommunens indrapportering af pensionsalderforhøjelse til PENSAB. Ligeledes orienteres kommunen ved evt. uregelmæssigheder ved betalingen.*
- 5. Kommunen indrapporterer en pensionsalderforhøjelse til PENSAB svarende til det månedligt opkrævede pensionsbidrag.*

#### 4. Seniorordninger og frivillig fratræden.

Lokalaftaler om seniorordninger og frivillig fratræden for folkeskolelærere i "den lukkede gruppe" skal følge de statslige regler herfor.

Baggrunden er den, at staten har den samlede pensionsforpligtelse for folkeskolelærere i "den lukkede gruppe," og Økonomistyrelsen har derfor ikke hjemmel til at godkende aftaler, der går ud over de rammer, der er godkendt på det statslige område. Aftaler der holder sig inden for reglerne på det statslige område (jfr. nedenstående gennemgang) vil altid kunne godkendes i Økonomistyrelsen. Forelæggelsen for Økonomistyrelsen kan derfor foretages efter selve aftalens indgåelse og samtidig med iværksættelsen af betalingen.

Det skal fremhæves, at staten ikke har hjemmel til at godkende aftaler om frivillig fratræden med tilkøb af pensionsalder uden at pensionen nedsættes med et førtidspensionsfradrag.

Det skal endvidere fremhæves, at kommunen ved indgåelse af en frivillig fratrædelsesordning ifølge pensionsbyrdefordelingsordningen skal afholde den fulde pensionsudgift for den pågældende lærer indtil 63 ½ års alderen.

Seniorordningen og ordningen om frivillig fratræden indebærer følgende muligheder i relation til den statslige tjenestemandspensionsordning:

- at overgå til en lavere lønnet stilling med bevarelse af pensionsret ud fra hidtidige skalatrin (seniorordning)
- at optjene fuld pensionsalder ved nedsat arbejdstid (seniorordning)
- at tilkøbe ekstra pensionsalder (frivillig fratræden)

Indgåelse af individuelle aftaler om seniorordninger m.v. forudsætter, at der indbetales pensionsbidrag til staten, Økonomistyrelsen.

##### 4.1. Overgang til lavere lønnet stilling med bevarelse af pensionsret efter hidtidige skalatrin (seniorordning).

Folkeskolelærere, der ønsker en gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet har indenfor de statslige rammer for seniorordninger, retræteordninger m.v. mulighed for at overgå til en lavere lønnet stilling med bevarelse af pensionsret efter hidtidige skalatrin.

Disse rammer betyder, at seniorordninger kan etableres for folkeskolelærere der:

- overgår til lavere lønnet stilling efter eget ønske

- er fyldt 50 år, og
- har været ansat på fuld tid i de seneste 10 år i en stilling med ledelsesansvar, arbejdsledelse eller i en tilsvarende krævende stilling med hensyn til indhold og omfang.

Aftalen, der indholdsmæssigt skal kunne godkendes af Økonomistyrelsen forudsætter, at der månedligt indbetales et pensionsbidrag til Økonomistyrelsen på 15 pct. af differencen mellem den pensionsgivende løn på nuværende og hidtidige skalatrin.

**Arbejdsgang ved overgang til lavere lønnet stilling med bevarelse af pensionsret efter hidtidige skalatrin.**

1. Kommunen indsender anmodning om godkendelse af senioraftalen til Økonomistyrelsen, og vedlægger kopi af aftalen.
2. Økonomistyrelsens godkendelse meddeles kommunen, der samtidig orienteres om størrelsen af det månedlige pensionsbidrag.
3. Økonomistyrelsen udsender herefter månedlig opkrævning på pensionsbidraget.
4. Kommunen indbetaler månedligt pensionsbidrag via de udsendte indbetalingskort, og foretager i forbindelse med den første indbetaling en ændring af det pensionsgivende skalatrin i PENSAB.

**4.2. Optjening af fuld pensionsalder ved nedsat arbejdstid (seniorordning).**

Folkeskolelærere, der ønsker en gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, kan indenfor de statslige rammer for seniorordninger gå ned i arbejdstid og samtidig optjene fuld pensionsalder.

Disse rammer betyder, at seniorordningen kan etableres for folkeskolelærere:

- \* der er fyldt 55 år,
- \* der har haft ansættelse i folkeskolen i mindst 10 år, heraf mindst 5 år på fuld tid i nuværende ansættelseskommune, og hvis arbejdstid nedsættes med mindst 7 timer pr. uge og udgør mindst 15 timer pr. uge efter nedsættelsen.

Aftalen om pensionsalderoptjening skal godkendes af Økonomistyrelsen og forudsætter, at der månedligt indbetales et pensionsbidrag til Økonomistyrelsen på 15 pct. af differencen mellem den pensionsgivende løn



på henholdsvis fuld tid og på nedsat arbejdstid.

**Arbejdsgang ved optjening af fuld pensionsalder ved nedsat arbejdstid**

1. Arbejdsgangen ved godkendelse og indbetaling af pensionsbidrag ved nedsat arbejdstid er i princippet den samme som ved overgang til lavere lønnet stilling med bevarelse af pensionsret efter hidtidige skalatrin. I stedet for at indrapportere et ændret skalatrin til PENSAB indrapporteres en ændret optjeningsgrad, jf. afsnit 4.1.

**4.3. Tilkøb af ekstra pensionsalder (frivillig fratræden).**

Folkeskolelærere mellem 60 og 67 år kan tillægges op til 4 års ekstraordinær pensionsalder, hvis de fratræder med førtidspension som led i en lokalaftale om frivillig fratræden.

Tillæggelse af ekstraordinær pensionsalder kan dog ikke give en pensionsalder på mere end 37 år eller en højere pensionsalder, end der kunne være optjent ved fratræden som 70-årig (pligtig afgangsalder).

Tilkøb af ekstra pensionsalder skal godkendes af Økonomistyrelsen og forudsætter, at der indbetales et kapitaliseret pensionsbidrag til Økonomistyrelsen. Udgiften ved tilkøb af ekstra pensionsalder afhænger af lønskalatrin samt antal måneder/år, der ønskes tilkøbt. (Satserne fremgår af Finansministeriets cirkulære om frivillig fratræden)

**Arbejdsgang ved tilkøb af ekstra pensionsalder.**

1. Kommunen indsender anmodning om godkendelse af tilkøbet af ekstra pensionsalder til Økonomistyrelsen, og vedlægger kopi af den indgåede individuelle ordning.
2. Økonomistyrelsens godkendelse meddeles kommunen, der samtidig tilsendes en opkrævning på det kapitaliserede pensionsbidrag.
3. Kommunen foretager indbetaling via udsendt indbetalingskort.
4. Når kommunen har modtaget Økonomistyrelsens kvittering for modtagelsen af det kapitaliserede pensionsbidrag, indrapporterer kommunen den ekstra tilkøbte pensionsalder til PENSAB.

## 5. Kommunalt ansatte lærere med medlemskab af statsgaranterede pensionskasser.

Medlemmer optaget i Efterlønskassen, Pensionskassen af 1925 eller Pensionskassen for Højskoler, Landbrugsskoler og Husholdningsskoler har siden 1. august 1995 haft mulighed for at bevare deres medlemskab af disse statsgaranterede pensionskasser ved direkte overgang til ansættelse i den primær- og amtskommunale folkeskole.

Forudsætningen for, at medlemskabet kan bevares er, at ansættelseskommunen indbetaler det overenskomstaftalte pensionsbidrag på 15 pct. til de pågældende pensionskasser.

### **Arbejdsgang ved indbetaling af pensionsbidrag for lærere, der ønsker at bevare deres medlemskab af de statsgaranterede pensionskasser.**

1. Kommunen ansætter en lærer, der ønsker at bevare sit medlemskab af Efterlønskassen, Pensionskassen af 1925 eller Pensionskassen for Højskoler, Landbrugsskoler og Husholdningsskoler.
2. Kommunen orienterer den relevante pensionskasse om ansættelsen, og oplyser herunder om lønindplacering og beskæftigelsesgrad.
3. Kommunen indbetaler herefter løbende det overenskomstaftalte pensionsbidrag til den statsgaranterede pensionskasse.
4. Pensionskassen tilskriver pensionsalder i PENSAB svarende til det indbetalte pensionsbidrag og sørger for, at dette korrigeres såfremt det ikke svarer til henholdsvis lønskalatrin og beskæftigelsesgrad.
5. Pensionskassen foretager kvartalsvis afregning med Økonomistyrelsen.

Pensionsbidraget skal indbetales til den pensionskasse, der har ansvaret for den pågældende læreres pensionsalderoptjening. Pensionstilskrivningen kan derfor først foretages i PENSAB, når bidraget er modtaget fra kommunen.

## 6. Beregning og anvisning af pension.

For at Økonomistyrelsen kan beregne og anvise pension til folkeskolelærere i "den lukkede gruppe" skal kommunerne indsende de nødvendige oplysninger til brug herfor. Oplysningerne indsendes i form af et udfyldt pensionsberegningsskema samt et af tjenestemanden og kommunen underskrevet udskrift fra PENSAB om den optjente pensionsalder. Det er kommunernes ansvar, at de indsendte oplysninger er korrekte, og det er derfor meget vigtigt, at kommunerne nøje kontrollerer oplysningerne inden de indsendes til Økonomistyrelsen.

Oplysningerne bør generelt indsendes ca. 3 måneder før første pensionsudbetaling, så Økonomistyrelsen kan foretage en rettidig anvisning af pensionen.

### 6.1. Alderspension.

Folkeskolelærere i den lukkede gruppe har ret til alderspension fra udgangen af den måned, hvori de fylder 67 år.

Alderspensionen beregnes på grundlag af den optjente pensionsalder og lønnen på skalatrinnene ved fratrædelsen. Den højeste alderspension opnås ved 37 års pensionsalder.

#### **Arbejdsgang ved beregning af alderspension.**

1. Kommunen indsender attesteret pensionsberegningsskema (jf. bilag 1.1.) samt et af tjenestemanden og ansættelsesmyndigheden attesteret udskrift fra PENSAB til Økonomistyrelsen ca. 3 måneder før første pensionsudbetaling.
2. Kommunen indrapporterer samtidig pensioneringsdatoen til PENSAB (Tilstand 13).
3. Økonomistyrelsen beregner pensionen med orientering til læreren og iværksætter pensionsudbetalingen.
4. Økonomistyrelsen tilsender kommunen kopi af pensionsmeddelelsen til orientering.

### 6.2. Førtidsalderspension.

Folkeskolelærere kan vælge at lade sig førtidspensionere fra udgangen af den måned, hvori de fylder 60 år.

Ved valg af førtidspension beregnes et fradrag i den udbetalte pension. Forpligter man sig til højst at udføre erhvervsarbejde på 200 timer årligt (via udfyldelse af løfteerklæring) reduceres pensionen efter gældende



regler med en 1/2 pct. årligt for hvert år, der står tilbage indtil det 67. år. Uden denne erhvervsbegrænsning på 200 timer årligt reduceres førtidspensionen med et større beløb.

Hvis valg af førtidspension sker som led i en frivillig fratrædelsesordning skal kommunen afholde den fulde pensionsudgift indtil lærerens fyldte 63 ½ år.

#### **Arbejdsgang ved beregning af førtidsalderspension.**

1. Arbejdsgangen ved beregning og anvisning af førtidsalderspension er den samme som ved beregning og anvisning af alderspension, blot skal kommunen sørge for også at indsende en af den pågældende lærer udfyldt og underskrevet løfteerklæring til Økonomistyrelsen, jf. i øvrigt afsnit 6.1.

### **6.3. Svageligheds- og kvalificeret svagelighedspension.**

Folkeskolelærere med 10 fulde års ansættelsestid, der afskediges på grund af svagelighed, har ret til enten en svagelighedspension eller en kvalificeret svagelighedspension. Retten til en kvalificeret svagelighedspension forudsætter, at den pågældende i forbindelse med afskedigelsen er tilkendt mellemste eller højeste sociale førtidspension.

Den almindelige svagelighedspension beregnes på grundlag af optjent pensionsalder, medens den kvalificerede svagelighedspension beregnes på grundlag af den pensionsalder, der ville være opnået ved afsked som 70-årig. Pensionsudgiften til svageligheds- og kvalificeret svagelighedspension afholdes af kommunen indtil lærerens 63 ½ år.

Retten til en kvalificeret svagelighedspension er betinget af, at afskedigelsen er foretaget så betids, at læreren kan fratræde senest med udgangen af den måned, der ligger før han fylder 60 år. Ligeledes er det en betingelse, at afskedigelsen ikke sker som følge af en lidelse, der var lægeligt konstateret forud for ansættelsen. Denne betingelse gælder dog kun inden for de 10 første års tjenestemandsansættelse.

Afsked på grund af svagelighed forudsætter, at der foreligger en udtalelse fra Helbreds-nævnet om, at der er fundet grundlag for svagelighedspensionering.

**Arbejdsgang ved beregning af en svageligheds/ kvalificeret svagelighedspension:**

1. Kommunen indsender blanket om pensionering på grund af svagelighed til Helbredsnet (jf. bilag 1.3.). Lægeerklæringer og sygedagsliste vedlægges.
2. Helbredsnetets udtalelse meddeles kommunen. Hvis der er svagelighedsgrundlag, og læreren er under 60 år, anmoder Helbredsnetet samtidig kommunen om at opfordre den pågældende til at søge social førtidspension.
3. Kommunen indsender pensionsberegningsskema til Økonomistyrelsen (jf. bilag 1.1.), såfremt svagelighedsafskeden gennemføres. Der vedlægges en af tjenestemanden og ansættelsesmyndigheden underskrevet udskrift fra PENSAB.
4. Kommunen indrapporterer samtidig pensioneringsdatoen til PENSAB (Tilstand 13).
5. Økonomistyrelsen beregner en svagelighedspension med orientering til læreren og iværksætter pensionsudbetalingen.
6. Økonomistyrelsen tilsender kommunen kopi af pensionsmeddelelsen.
7. Hvis folkeskolelæreren tilkendes mellemste eller højeste sociale førtidspension i forbindelse med afskedigelsen indsendes afgørelsen herom til Økonomistyrelsen, der herefter omberegner svagelighedspensionen til en kvalificeret svagelighedspension.

Hvis kommunen selv beregner og anviser pensionen indtil lærerens fyldte 63 ½ år (jf. afsnit 1.2.) indsendes pensionsberegningsskemaet først ca. 3 måneder før lærerens fyldte 63 ½ år.

#### **6.4. Tilskadekomstpension.**

Folkeskolelærere, der afskediges på grund af uarbejdsdygtighed som følge af tilskadekomst i tjenesten, er berettiget til en tilskadekomstpension, hvis tilskadekomsten begrundes krav på erstatning som følge af tabt arbejdsevne i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring.

Tilskadekomstpensionen udbetales på baggrund af en pensionsalder på 37 år. Pensionsudgiften til tilskadekomstpension afholdes af kommunen indtil lærerens fyldte 63 ½ år.

Arbejdsgangen ved beregning af en tilskadekomstpension er i princippet den samme som ved beregning af en kvalificeret svagelighedspension. I

forbindelse med fratrædelsen anlægges således i første omgang en svagelighedspension. Svagelighedspensionen omberegnes herefter til en tilskadekomstpension, når der foreligger en kendelse fra Arbejdsskadestrykelsen, hvorefter det fremgår, at den pågældende er berettiget til arbejdsskadeerstatning som følge af mindst 15 pct. tab af arbejdsevne.

Ved udbetalingen af tilskadekomstpensionen nedsættes erstatningen for tab af arbejdsevne. Nedsættelsen sker med 2/3 af værdien af det beløb, hvormed tjenestemandspensionen er forhøjet ud over den pension, der svarer til tjenstealderen på tidspunktet for pensioneringen.

I den udstrækning kommunen har afgivet sin medarbejderforsikringspligt til et forsikringsselskab, vil dette forsikringsselskab være forpligtet til at udbetale pensionsgiveren det beløb, hvormed den skadelidtes arbejdsskadeerstatning nedsættes, jf. § 39 i arbejdsskadeersikringsloven. Beløbet udbetales til kommunen, der er pensionsgiver indtil 63 ½ års alderen.

#### **Arbejdsgang ved beregning af tilskadekomstpension.**

1. *Arbejdsgangen ved beregning og anvisning af tilskadekomstpension er den samme som ved beregning og anvisning af kvalificeret svagelighedspension.*

Hvis kommunen selv beregner og anviser pensionen indtil lærerens fyldte 63 ½ år (jf. afsnit 1.2.) indsendes pensionsberegningsskemaet først ca. 3 måneder før lærerens fyldte 63 ½ år.

#### **6.5. Pension af andre utilregnelige årsager.**

Folkeskolelærere, der afskediges på grund af uegnethed eller samarbejdsvanskeligheder, er berettiget til egenpension eller en opsat pension.

Sker afskedigelsen, inden den pågældende lærer har optjent 10 fulde års ansættelsestid, beregnes en opsat pension. Har den pågældende derimod optjent 10 fulde års ansættelsestid eller mere, anvises en egenpension beregnet på baggrund af den optjente pensionsalder. Kommunen afgør selv sager om afsked på grund af uegnethed eller samarbejdsvanskeligheder, og afholder selv pensionsudgiften indtil lærerens fyldte 63 ½ år.

#### **Arbejdsgang ved beregning af pension som følge af afsked af andre utilregnelige årsager.**

1. *Arbejdsgangen ved beregning af pension som følge af afsked af andre utilregnelige årsager er den samme som ved beregning af alderspension eller opsat pension, blot skal kommunen ved indsendelsen af pensionsberegningsskemaet vedlægge kopi af afskedsbrevet til den pågældende, jf. afsnit 2.4. og afsnit 6.1.*



Hvis kommunen selv beregner og anviser pensionen indtil lærerens fyldte 63 ½ år (jf. afsnit 1.2.) indsendes pensionsberegningsskemaet først ca. 3 måneder før lærerens fyldte 63 ½ år.

#### 6.6. Ægtefællepension

Ægtefæller efter afdøde tjenestemænd i folkeskolen er berettigede til ægtefællepension.

Efter dødsfaldet udbetales efterindtægt af enten løn (kommunen) eller pension (Økonomistyrelsen) i 3 måneder, hvorefter udbetalingen af en eventuel ægtefællepension påbegyndes.

Ved skilsmisse bortfalder retten til ægtefællepension, men den fraskilte hustru kan bevare sin pensionsret, hvis ægteskabet har varet mindst 5 år, og manden er pligtig til at yde underholdsbidrag. Hvis der er aftalt eller pålagt manden en tidsbegrænset underholdspligt, bortfalder enkepensionsretten ved periodens udløb.

Beregning og udbetaling af ægtefællepension efter afdøde pensionerede folkeskolelærere sættes i værk af Økonomistyrelsen på grundlag af oplysning om dødsfaldet fra CPR-registeret.

Hvis en folkeskolelærer dør under ansættelsen, modtager Økonomistyrelsen ikke automatisk oplysninger herom, og udbetalingen af en eventuel ægtefællepension kan derfor først påbegyndes, når de nødvendige oplysninger foreligger fra kommunen.

#### **Arbejdsgang ved beregning af ægtefællepension ved dødsfald under ansættelsen.**

1. Kommunen indsender ved dødsfaldet attesteret ægtefællepensionsberegningsskema (jf. bilag 1.2.) til Økonomistyrelsen. Samtidig indsendes et af kommunen attesteret udskrift fra PENSAB vedrørende den afdøde lærers optjente pensionsalder. Hvis det af personalesagen fremgår, at der er noteret ret til enkepension til en fraskilt, skal kommunen oplyse Økonomistyrelsen herom.
2. Kommunen afmelder den afdøde lærer i PENSAB og angiver dødsdag (Tilstand 14).
3. Økonomistyrelsen beregner ægtefællepensionen og iværksætter udbetalingen af ægtefællepensionen efter efterindtægtsperiodens udløb og giver ægtefællepensionisten og kommunen meddelelse herom.

### 6.7. Børnepension og børnepensionstillæg.

Der ydes børnepensionstillæg til pensionerede læreres børn og stedbørn. Til børn og stedbørn efter afdøde lærere ydes børnepension.

Børnepension og børnepensionstillæg udbetales indtil barnets 21. år, og udgør et fast månedligt beløb, der er fastsat uafhængigt af optjent pensionsalder.

Beregning og udbetaling af et eventuelt børnepensionstillæg foretages af Økonomistyrelsen i forbindelse med pensionsberegningen for den pensionerede folkeskolelærer. Oplysningerne til brug for beregningen skal anføres i det pensionsberegningsskema, der indsendes for den pågældende lærer (jf. bilag 1.1.)

Beregning og udbetaling af børnepension forudsætter, at kommunen orienterer Økonomistyrelsen om, at den pågældende folkeskolelærer er død, og at der skal udbetales børnepension til de efterladte børn.

#### **Arbejdsgang ved beregning af børnepension.**

1. Arbejdsgangen ved beregning af børnepension er den samme som ved beregning af ægtefællepension i forbindelse med dødsfald under ansættelsen, og indberetningen foretages på det samme skema, som anvendes ved beregning af ægtefællepension, jf. afsnit 6.6.

## **7. Økonomistyrelsen og pensionsområdet.**

Økonomistyrelsen er dannet pr. 1. august 1995, og varetager dels de opgaver som tidligere blev løst i Statens Regnskabsdirektorat og dels en række opgaver, som er overført fra Finansministeriets departement.

Administrationen af det statslige tjenestemandspensionsområde m.v. er idag samlet i Økonomistyrelsen.

Økonomistyrelsen består af følgende 3 afdelinger:

1. Systemafdelingen
2. Økonomi- og konsulentafdelingen
3. Myndighedsafdelingen

Systemafdelingen er center for udvikling, vedligeholdelse og drift af statens centrale økonomisystemer, medens Økonomi- og konsulentafdelingen er center for statens regnskabsvæsen, videreudvikling af den statslige økonomistyring og effektivisering af statsinstitutioner.

Myndighedsafdelingen er center for opgaver vedrørende forvaltning af tjenestemandspensionslovgivningen (herunder Helbredsnet) og for den statslige pensionsforvaltning i øvrigt.

Myndighedsafdelingen er opdelt i følgende 3 kontorer:

1. Forhandling og samarbejde (M1)
2. Pensionsberegning- og anvisning (M2)
3. Statsansattes pensioner (M3)

Spørgsmål omkring beregning og anvisning af en konkret pension skal rettes til M2, medens mere generelle spørgsmål omkring pensionsalderoptjening, PENSAB, regelgrundlag m.v. skal rettes til M3.

Mere specifikke oplysninger, om hvem der beskæftiger sig med de forskellige typer opgaver i Økonomistyrelsen, og hvem man skal henvende sig til hvis man ønsker yderligere oplysninger om et specielt emne, fremgår af folderen "Vejviser til Økonomistyrelsen". Folderen kan rekvireres ved henvendelse til Økonomistyrelsen.



**Bilag 1. Oversigt over de forskellige pensionsskemaer.**

Der er medtaget følgende skemaer som anvendes på pensionsområdet.

1. Skema til beregning af pension for tjenestemænd m.v.
2. Skema til beregning af efterindtægt og pension til ægtefæller m.v.
3. Blanket til brug for evt. pensionering af tjenestemænd m.v. på grund af sygdom
4. Beløbsoverførselsskema
5. Skema vedr. tjenestefrihed til organisationsarbejde
6. Skema vedr. kombinationsbeskæftigelse
7. Skema vedr. tjenestefrihed i øvrigt

## Bilag 2. Oversigt over den vigtigste lovgivning m.v. på pensionsområdet.

1. Bekendtgørelse nr. 724 af 9. september 1993 om tjenestemandspension.
2. Cirkulære af 20. december 1993 om ændringer på tjenestemandspensionsområdet (APD 108/93).
3. Vejledning om fastsættelse af pensionsalder for tjenestemænd i staten m.v. (APD 30/92).
4. Bekendtgørelse nr. 696 af 12. august 1993 om pensionsadministration for tjenestemænd med statslig tjenestemandspension ansat som tjenestemænd i den primærkommunale folkeskole.
5. Cirkulære af 28. februar 1979 om førtidspensionering.
6. Bekendtgørelse nr. 23 af 14. januar 1994 om fratrædelsesgodtgørelse m.v.
7. Cirkulære af 15. februar 1977 om overførsel af beløb i forbindelse med individuel overgang m.v.
8. Cirkulære om pensionering af tjenestemænd i staten m.v. (Finansministeriet nr. 64/94).
9. Cirkulære om seniorordninger for gradvis tilbagetrækning i staten og folkekirken m.v. (Finansministeriet nr. 34/95).
10. Cirkulære om frivillige fratrædelsesordninger i staten og folkekirken m.v. (Finansministeriet nr. 33/95).
11. Vejledning om frivillig fratræden fra april 1991.
12. Lov nr. 102 af 14. marts 1941 om bevarelse af enkepensionsret ved separation og skilsmisse.

Underskrift

Dato

2) Angivelse af aktuelt skatetrin for perioden. Det skal fremgå hvis tjenstemændens skatetrin ændres i perioden, hvorfor der i disse tilfælde udfyldes 2 linier.